

รายงานสรุปผลการเดินทางเชื่อมโยงเครือข่ายสมาคมการค้า
ณ เมืองย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์
ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

คณะเดินทาง ประกอบด้วย ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ๖ ราย และผู้แทนสมาคมการค้า ๘ ราย จาก ๗ สมาคม (ภาคผนวก ก) ซึ่งได้เข้าพบหารือกับสมาคมการค้า/องค์กรทางการค้า รวมถึงหน่วยงานรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการค้า ตลอดจนได้ศึกษาดูงาน โอกาสและช่องทางการตลาดในเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ดังนี้

๑. การประชุมหารือกับนายบัวร์ณ อินธิรัตน์ (กงสุลฝ่ายการพาณิชย์) สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดยนายบัวร์ณฯ ได้ชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของเมียนมาร์ ซึ่งมีจุดน่าสนใจหลายด้าน อาทิ มีเขตเศรษฐกิจที่สำคัญ คือทิลลาว่า (Thilawa) ซึ่งเป็นนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่พร้อมรับนักลงทุนต่างชาติ อัตราค่าจ้างแรงงานอยู่ในระดับต่ำ คือประมาณ ๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน ในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมาหลังจากเมียนมาร์เปิดประเทศมีปริมาณเงินลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นถึงสามเท่าตัว ซึ่งนักลงทุนส่วนใหญ่จะมาจากประเทศ ญี่ปุ่น เกาหลี แต่อย่างไรก็ตามเมียนมาร์ก็มีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ ราคาที่ดินและค่าเช่าที่ดินในเขตเมือง (ย่างกุ้ง) ราคาแพง กฎหมายของเมียนมายังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคยังไม่เพียงพอ

ทั้งนี้หากนักลงทุนไทยสนใจมาลงทุนที่เมียนมาร์ควรลงทุนในรูปแบบของการร่วมลงทุน (Joint Venture) และไม่ควรให้นักลงทุนชาวเมียนมาร์นำที่ดินมาตีราคาเป็นทุนร่วมลงทุน

การหารือระหว่างคณะเดินทางจากไทย กับนายบัวร์ณ อินธิรัตน์ (ฝ่ายการพาณิชย์) สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๒. การประชุมหารือและเชื่อมโยงเครือข่ายกับสหพันธ์หอการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพเมียนมาร์ (Union of Myanmar Federation of Chamber of Commerce and Industry : UMFCCI) ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นตัวแทนและปกป้องผลประโยชน์ของภาคธุรกิจเมียนมาร์ UMFCCI มีบทบาทสำคัญในการให้บริการด้านต่างๆ อาทิ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจ การจับคู่ธุรกิจ การให้คำปรึกษาธุรกิจ การจัดงานนิทรรศการ การทำหน้าที่เป็นตัวแทนเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และการสร้างความเข้มแข็งให้สมาชิกฯ ในเวทีระหว่างประเทศ UMFCCI มีสมาชิกทั้งหมด ๑๙,๘๘๕ สมาชิก ซึ่งประกอบด้วย (สมาคมต่างๆ ๕๕ สมาคม) บริษัท (๑๓,๙๖๙ บริษัท) รัฐวิสาหกิจ (๑,๖๙๘ องค์กร) บริษัทต่างประเทศ (๗๗๕ บริษัท) สหกรณ์ (๒๐๓ สหกรณ์) และบุคคลธรรมดา ๓,๑๘๖ คน)

ทั้งนี้ แม้ปัจจุบันกฎหมายเมียนมายังห้ามไม่ให้นักลงทุนต่างชาติทำธุรกิจซื้อขายไป (Trading) แต่ UMFCCI ยินดีที่จะให้การสนับสนุนสมาคมการค้าของไทยที่สนใจจะลงทุนในเมียนมาร์ในพื้นที่ต่างๆ ทั้งในด้านข้อมูลข่าวสารทางธุรกิจ กฎหมายระเบียบต่างๆ รวมถึงการจัดคู่ทางธุรกิจระหว่างสมาชิกของทั้ง ๒ ฝ่าย ส่วนการลงทุนส่งเสริมการปลูกมันสำปะหลังในเมียนมาร์ซึ่งฝ่ายไทยให้ความสนใจนั้น UMFCCI แนะนำให้ทำในรูปแบบของ Contract Framing และรับซื้อตามราคาตลาดของเมียนมาร์จะเป็นแนวทางที่ดีที่สุด

การหารือระหว่างคณะเดินทางจากไทย กับสหพันธ์หอการค้าและอุตสาหกรรมสหภาพเมียนมาร์

๓. การประชุมหารือและเชื่อมโยงเครือข่ายกับ Institute of Management Consultant Myanmar (IMCM) เป็นหน่วยงานเอกชนของเมียนมาร์ที่มีบทบาทหลักในการพัฒนาศักยภาพของที่ปรึกษาในด้านจัดการทางธุรกิจ การสร้างมาตรฐานวิชาชีพ และการรับรองมาตรฐานที่ปรึกษา ระดับสากล ซึ่ง IMCM มีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษากับหน่วยงานสำคัญของเมียนมาร์ อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรมและการพัฒนาชนบท กระทรวงเกษตรและชลประทาน และธนาคาร SMID เป็นต้น นอกจากนี้ IMCM ยังเป็นหนึ่งในสมาชิกของ The International Council of Management Consulting Institutes : (ICMCI) ซึ่งมีสมาชิกทั่วโลกกว่า ๕๐ ประเทศ

ซึ่งในโอกาสเดียวกันนี้คณะเดินทางได้เข้าพบกับกลุ่ม Chin Corp ซึ่งเป็นหนึ่งในหลายๆกลุ่มที่ได้รับคำปรึกษาจาก IMCM กลุ่ม Chin Corp ดำเนินธุรกิจที่หลากหลาย ทั้งด้านอาหารและเครื่องดื่ม ด้านการเกษตร ด้านสุขภาพและความงาม ด้านธุรกิจก่อสร้าง ด้านธุรกิจพลังงาน ด้านการขนส่ง และด้านการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และที่ดิน ซึ่งในการประชุมหารือ กลุ่ม Chin Corp ได้ชี้ให้คณะเดินทางเห็นถึงโอกาสทางการค้าการลงทุนในเมียนมาร์ในกลุ่มธุรกิจต่างๆ อาทิ การเกษตร สาธารณสุข อสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง การศึกษา โลจิสติกส์ พลังงาน และการท่องเที่ยว

การหารือระหว่างตัวแทนคณะเดินทางจากไทยกับ IMCT และ กลุ่ม Chin Cop

๔. การประชุมหารือและเชื่อมโยงเครือข่ายกับสมาคมอุตสาหกรรมแห่งสหภาพเมียนมาร์ (Myanmar Industrial Association : MIA) MIA ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นองค์กรกลางปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มอุตสาหกรรมเมียนมาร์และธุรกิจชุมชน ปัจจุบันรัฐบาลเมียนมาร์มีมุ่งเน้นพัฒนาเขตเศรษฐกิจกิจหลายแห่ง อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษ ติละวา (Thilawa) มุ่งเน้นให้เป็นเขตอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และเขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิว (Kyaukphyu SEZ) มุ่งเน้นให้เป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าเชื่อมโยงไปยังมณฑลทกวางสีสาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐเวียดนาม

จากการประชุมหารือของฝ่ายไทยและฝ่ายเมียนมาร์ต่างเล็งเห็นถึงปัญหาด้านการขนส่งสินค้าระหว่างกัน เนื่องจากปัจจุบันการขนส่งสินค้าทางบกผ่านชายแดนต้องขนถ่ายสินค้า (ถ่ายรถบรรทุก) ระหว่างกันก่อน ยังไม่สามารถวิ่งผ่านด่านระหว่างกันไปได้เลย ซึ่งจากการประชุมหารือทั้งสองฝ่ายเห็นควรตั้งคณะทำงานร่วมกันระหว่างสมาคมด้านโลจิสติกส์ และสมาคมที่เกี่ยวข้องของทั้งสองฝ่าย เพื่อหามาตรการและแนวทางแก้ปัญหาและนำเสนอต่อหน่วยงานภาครัฐของทั้งสองฝ่ายต่อไป

การหารือระหว่างตัวแทนคณะเดินทางจากไทยกับสมาคมอุตสาหกรรมพม่า

๕. การประชุมหารือและเชื่อมโยงเครือข่ายกับสมาคมผู้ประกอบการเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ทางการแพทย์แห่งสหภาพเมียนมาร์ (Myanmar Pharmaceuticals and Medical Equipment Entrepreneurs Association : MPMEEA) มีสมาชิกกว่า ๔,๖๐๐ ราย จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาผู้ผลิต ผู้นำเข้าและส่งออก ยาและอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้สอดคล้องกับกฎระเบียบทางการแพทย์และกฎระเบียบของรัฐ MPMEEA

ปัจจุบันการดำเนินธุรกิจเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ในเมียนมาร์ยังมีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ การไม่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติทำธุรกิจซื้อขายไป (Trading) ดังนั้นการเปิดร้านขายยาจึงเป็นข้อห้ามสำหรับนักลงทุนต่างชาติ การกำหนดให้ร้านขายยาต้องมีเภสัชกรประจำร้านอย่างน้อย ๑ คน แต่เนื่องด้วยปัจจุบันเมียนมาร์มีมหาวิทยาลัยที่สามารถผลิตเภสัชกรได้เพียง ๒ แห่งเท่านั้น จึงยังขาดแคลนเภสัชกร และการขนส่งสินค้าประเภทเวชภัณฑ์มีราคาสูงและขาดประสิทธิภาพ ซึ่งฝ่ายไทยได้เสนอให้ความช่วยเหลือในการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาระบบการขนส่งสินค้าประเภทเวชภัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเนื่องจากฝ่ายไทยมีความเชี่ยวชาญด้านนี้ นอกจากประเด็นที่กล่าวมาแล้วนี้ทั้งสองฝ่ายยังเห็นควรร่วมมือกันจัดนิทรรศการเกี่ยวกับเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ระดับอาเซียนร่วมกันซึ่งจะมีการประสานงานกันอีกครั้งหนึ่ง

Dr.Thin New Win Joint Secretary ของสมาคมผู้ประกอบการเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ทางการแพทย์แห่งสหภาพเมียนมาร์ ได้ขอให้ฝ่ายไทยช่วยประสานกับผู้ประกอบธุรกิจไทยซึ่งผลิตผลิตภัณฑ์ขวดแก้วสำหรับบรรจุยา ซึ่งคณะเดินทางฝ่ายไทยได้ติดต่อประสานงานให้เรียบร้อยแล้ว

การหารือระหว่างตัวแทนคณะเดินทางจากไทยกับสมาคมผู้ประกอบการเวชภัณฑ์และอุปกรณ์แพทย์พม่า

๖. การประชุมหารือและเชื่อมโยงเครือข่ายกับสมาคมผู้ผลิตและส่งออกผักและผลไม้ของแห่งสหภาพเมียนมาร์ Myanmar Flower and Vegetable Producer and Exporter Association : MFVP) มีสมาชิกกว่า ๓,๐๐๐ ราย บทบาทสำคัญของ MFVP คือ การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพสมาชิกตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทั้งภายในและต่างประเทศ ตลอดจนการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร การวิจัยและการพัฒนา การส่งเสริมการตลาด การจัดนิทรรศการ การจับคู่ธุรกิจ และการพัฒนาและการฝึกอบรม ฯลฯ โดยตลาดส่งออกหลักของ MFVP คือ จีนและกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน สำหรับตลาดยุโรป สหรัฐฯ และญี่ปุ่น การรับรองคุณภาพของ MFVP ยังไม่เป็นที่ยอมรับจึงยังไม่สามารถส่งออกไปยังประเทศดังกล่าวได้

ทั้งนี้แม้ MFVP จะมีห้องปฏิบัติการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร แต่ก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ดังนั้นการประชุมหารือครั้งนี้ทั้งสองฝ่ายจึงเห็นควรร่วมมือกันพัฒนาการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรดังกล่าว โดยฝ่ายไทยได้นำเสนอความร่วมมือด้านการทดสอบมาตรฐานและการกำหนดมาตรฐานการรับรองสินค้าเกษตร ซึ่งฝ่ายไทยมีความเชี่ยวชาญด้านนี้มาก นอกจากนี้เนื่องจากผักผลไม้เน่าเสียง่าย MFVP จึงต้องการกระบวนการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ แต่ยังมีข้อจำกัดด้านการขนส่งสินค้าเนื่องจากปัจจุบันเมียนมาร์มีสายการบินภายในประเทศเพียง ๗ สายการบินจึงไม่เพียงพอกับความ ต้องการ แต่ประเทศไทยมีสายการบินถึง ๑๓๕ สายการบิน ทั้งสองฝ่ายจึงเห็นควรร่วมมือกันในการเป็น Logistic Strategic Partnership

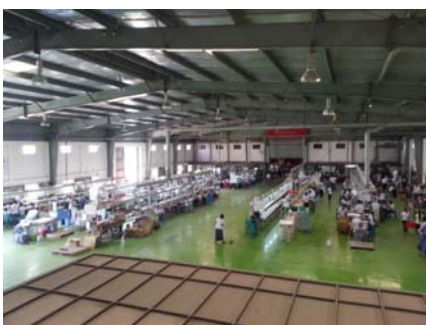

การหารือระหว่างตัวแทนคณะเดินทางจากไทยกับสมาคมผู้ผลิตและส่งออกผักและผลไม้ของพม่า

๗. การศึกษาดูงานเขตอุตสาหกรรมอีสต์ดรากร้อน (East Dragon Industrial Zone : EDIZ)

EDIZ ก่อตั้งเมื่อปี ๒๕๔๖ มีพื้นที่กว่า ๑,๙๖๐ ไร่ ตั้งอยู่ห่างจากเมืองย่างกุ้งประมาณ ๓๐ นาที มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อาทิ อาคารที่พักอาศัย โรงเรียน ไฟฟ้า น้ำประปา สถานีดับเพลิง เป็นต้น มีการใช้พื้นที่ไปแล้วกว่า ๕๐% โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชิ้นส่วนรถยนต์ อาหาร อิเล็กทรอนิกส์ ธุรกิจไม้ สาเหตุสำคัญที่เขตอุตสาหกรรมอีสต์ดรากร้อนนี้มีการเช่าหรือซื้อพื้นที่เพียง ๕๐% ของพื้นที่ทั้งหมด เนื่องจากไม่ใช่เขตปลอดอากรตามกฎหมายศุลกากรเมียนมาร์ (Custom Free Zone) ประกอบกับกฎหมายเมียนมาร์ห้ามนักลงทุนต่างชาติถือครองที่ดิน ๑๐๐% ซึ่งหากนักลงทุนต่างชาติต้องการเป็นเจ้าของที่ดินในเมียนมาร์ต้องทำในรูปแบบของการร่วมทุนกับชาวเมียนมาร์ (Joint Venture) เพื่อจัดตั้งเป็นบริษัทโดยต้องให้ชาวเมียนมาร์ถือหุ้นไม่น้อยกว่า ๒๐% ของหุ้นทั้งหมด ปัจจุบันราคาขายที่ดินในเขตอุตสาหกรรมนี้อยู่ที่ประมาณ ๕ ล้านบาทต่อไร่

ทั้งนี้คณะเดินทางได้เข้าไปเยี่ยมชม บริษัท NIBBAN Electric & Electronics จำกัด และบริษัท National Wood Industry Co.,Ltd ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมอีสต์ดรากร้อน โดยบริษัท NIBBAN Electric & Electronics จำกัด ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิตเครื่องใช้ในบ้าน อาทิ ทีวี เครื่องเล่นดีวีดี เครื่องทำน้ำร้อน หม้อหุงข้าว และพัดลม ฯลฯ ปัจจุบันมีสินค้ากว่า ๔๐๐ SKUs มีพนักงานกว่า ๕๐๐ คน โดยมุ่งเน้นขายสินค้าภายในประเทศเป็นหลัก สำหรับบริษัท National Wood Industry Co.,Ltd เป็นบริษัทซึ่งผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้สัก มีตลาดส่งออกสำคัญอยู่ในแถบยุโรปและสหรัฐอเมริกา การศึกษาดูงานในครั้งนี้ทำให้ได้เห็นโอกาสการลงทุนของนักลงทุนไทยเนื่องจากเขตอุตสาหกรรมดังกล่าวไม่ห่างจากตัวเมืองย่างกุ้งซึ่งเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญของเมียนมาร์มากนักและราคาที่ดินไม่แพงมากเมื่อเทียบกับเมืองย่างกุ้ง

การศึกษาดูงานบริษัท NIBBAN จำกัดและบริษัท National Wood Industry Co.,Ltd ที่ตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมอีสต์ดรากร้อน

สำนักพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ

กรกฎาคม ๒๕๕๗